

Årsrapport RVTS Midt 2020



Forord til årsrapport ved senterleder	<u>3</u>
Om RVTS Midt	<u>4</u>
1. Organisering og forankring.....	<u>4</u>
2. Personell/årsverk per 31.12.2020.....	<u>5</u>
3. Ivaretagelse av samfunnsoppdraget	<u>5</u>
3.1. Tilgjengelige, sammenhengende og koordinerte tjenester av god kvalitet.....	<u>5</u>
3.1.2 Tjeneste og brukermedvirkning	<u>5</u>
3.2. Fagutvikling, undervisning, veiledning og konsultasjon	<u>5</u>
3.3 Samarbeid.....	<u>11</u>
3.3.3 Undervisningssamarbeid med tjenestene og andre kompetansemiljøer	<u>12</u>
4. Opptappingsplan mot vold og overgrep (2017-2021)	<u>13</u>
4.3 Psykologer i de kommunale helse- og omsorgstjenestene.....	<u>166</u>
4.4 Kompetanseprogram for tverrfaglige team innen videregående opplæring.	<u>166</u>
4.5 Bedre samhandling for barn og unge med psykiske vansker og rusmiddelproblemer	<u>166</u>
4.6 Styrket kunnskap og kompetanse om tidlig innsats og tidlig intervensjon	<u>16</u>
4.7 Handlekraft.....	<u>16</u>
4.8 Arbeid for krisesentertilbudet i kommunene.....	<u>177</u>
4.9 Arbeid for bedre behandlingstilbud for overgripere.	<u>177</u>
4.10 Kompetanseutvikling rus og vold.....	<u>199</u>
5. Handlingsplan for forebygging av selvmord og selvskading (2020-2025).....	<u>20</u>
6. Flyktningehelse og tvungen migrasjon	<u>20</u>
6.1 Overgrep og tortur.....	<u>21</u>
6.2 Handlingsplan mot negativ sosial kontroll, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse	<u>21</u>
6.4 Arbeid med Regjeringens handlingsplan mot menneskehandel	<u>211</u>
6.5 Traumebevisst omsorg.....	<u>211</u>
6.6 Kommunikasjon med barn via tolk	<u>222</u>
6.7 Familiegjennforening i eksil	<u>222</u>
7. Handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme	<u>22</u>
8. FN/Nato-veteraner, herunder i tjeneste for Norge;.....	<u>23</u>
9. Traumebehandling for voksne	<u>23</u>
9.1 Traumekompetanse.....	<u>23</u>
10. Psykososial beredskap	<u>244</u>
12. Løpende arbeid i 2020	<u>244</u>
Forord ved senterleder	

Ressurssenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging – region Midt-Norge (RVTS Midt) er ett av fem regionale ressursentra med fokus på traumer og traumatisk stress, selvskading, selvmordsforebygging, flyktningehelse og tvungen migrasjon, vold, og seksuelle overgrep. RVTS Midt er tilgjengelig for fagpersoner og frivillige som i sitt virke møter mennesker berørt av slike hendelser. Vi ønsker å bidra til sammenhengende tjenester med god kompetanse. Dette gjør vi gjennom tjenestestøtte, undervisning, veiledning, konsultasjon og deltakelse i faglige nettverk.

RVTS Midt har tjenesteapparatet i kommunene som vår viktigste målgruppe. For å møte kommunenes kompetansebehov er det avgjørende at vi har et godt samarbeid med kommunene, brukerrepresentanter, Statsforvaltere og de andre kompetansetilbydere i regionen. I Midt-Norge har de regionale kompetansesentrene, og de nasjonale sentrene som har tilhold i Trondheim, et nært samarbeid gjennom Kompetansesenterforum Midt-Norge. Siden forumet ble startet i 2008 har vi et tettere samarbeid med Statsforvalterne i de to midtnorske fylkene med særlig tanke på samordning av innsatsen mot kommunene. For å sikre at vi dekker hele regionen har vi systematisert vår registrering av henvendelser og aktiviteter til kommunenivå. Mye av vår aktivitet er langsgående kompetanseforløp som er planlagt og ledelsesforankret. Samtidig er det viktig for oss å være en lett tilgjengelig tjeneste for tjenesteapparatet i regionen. Vi opplever at mange tar kontakt for konsultasjon eller rådgivning i problemstillinger de står i.

I 2020, som ble et svært annerledes år på grunn av Covid-19 pandemi, har senteret fortsatt satsingen på kompetanseheving til kommunene på våre fagområder. Psykososial oppfølging av flyktninger og asylsøkere til flere kommuner, samt opprettholdelse av flere fagnettverk i regionen. «Traumebevisst omsorg» et kompetansehevingsprogram er gitt til flere kommuner. Vi har et nært samarbeid med flere kommuner i regionen for å øke fokus på forebygging av selvmord og selvskading samt støtte til etterlatte. Arbeidet er forankret i kommuneledelse. Den regionale ressursgruppen for Traumerelaterte lidelser der både voksen, rus og barnefeltet er representert er viktig i kartlegging av kompetansebehov og er med i utarbeidelsen av plan for videre kompetanseheving. Ressursgruppen rapporterer til Regionalt Fagledernetttverk og Helse Midt-Norge. Arbeidet med å bistå kommuner i å lage kommunale eller interkommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner, inkludert kjønnslemlestelse og tvangsekteskap er videreført. Et arbeid som også bidrar til at kommunene kartlegger og bestiller systematisk kompetanseheving på områder de ser kompetansebehov. Implementering av SNAKKE startet høsten 2018 og fortsetter. Prosjektet «Kompetanseutvikling rus og vold», et samarbeidsprosjekt mellom alle landets KoRus og RVTS startet i juli 2017 og varte ut 2020. Prosjektet ble ledet av KoRus midt i tett samarbeid med RVTS Midt og går i 2021 over i ordinær drift.

En skolemanual for forståelse og håndtering av barns seksuelle atferd ble utviklet i 2020. Arbeidet senteret har utført i 2020 står beskrevet under de ulike nasjonale veiledere og handlingsplaner som er førende for vårt arbeid. Til slutt vil jeg takke alle dyktige og dedikerte medarbeidere ved RVTS Midt for alt godt arbeid i 2020.



Bente Espeland, Senterleder

Om RVTS Midt

RVTS Midt er et regionalt kompetansesenter for Midt-Norge. Vårt fokus er fagområdene traumer og traumatisk stress, forebygging av selvmord og selvskading, forebygging av vold og overgrep samt flyktningehelse og tvungen migrasjon. Psykososial beredskap og forebygging av radikalisering og voldelig ekstremisme samt arbeid mot menneskehandel er også våre fagområder. Kunnskap om traumer og traumatisk stress er sentralt i alt vårt arbeid. Senteret består av personer med ulike fag- og yrkesbakgrunn. Vi jobber tverrfaglig og bistår ulike etater i regionen med kompetanseheving.

Vår visjon og våre verdier er;

Visjon: Styrke hjelpere gjennom kunnskap og samhandling

Verdiene: Fleksibel, Lyttende, Måltrett, Relevant

Våre samarbeidspartnere er Statsforvalterne, helse- og sosialtjenestene i kommunene, spesialisthelsetjenesten, politi og offentlige eller private og frivillige organisasjoner som tilbyr hjelp til volds- og kriserammede. Den fremste målgruppe er fagfolk som arbeider med flyktninger, asylsøkere, utsatte for vold- og overgrep, utøvere av vold- eller overgrep, selvmordsnære og etterlatte etter selvmord og mennesker som har opplevd traumatiske hendelser. Dette omfatter fagpersoner og ressurspersoner på alle nivå i tjenesteapparatet, innen alle etater, undervisningsinstitusjoner og frivillige organisasjoner.

Senteret tilbyr kompetansehevende aktiviteter som inkluderer en rekke tilnærminger som undervisning, veiledning, konsultasjoner og nettverksbygging. Vi bidrar til kompetanseutvikling gjennom fagutvikling. Det er et mål for oss å være lett tilgjengelig for tjenestene i regionen.

Senterets kompetanse retter seg mot alle aldersgrupper, og det har medarbeidere med kompetanse både på utøver og utsatt når det gjelder volds- og overgrepssproblematikk. Kunnskap om kompleks traumatisering er et overbyggende teoretisk perspektiv i senteret. Flere av de tilsatte har deltidsstillinger innenfor helsetjenesten. Slik sikres en nær tilknytning til praksisfeltet.

1. Organisering og forankring

RVTS Midt ble etablert i 2007 på oppdrag fra Sosial- og Helsedirektoratet, som et av fem ressursentre i landet. Senteret har en regional funksjon og skal dekke fylkene Trøndelag og Møre og Romsdal med en samlet befolkning pr.1.1.2020 på 733 940. Senteret bygger virksomheten på tilskuddsbrev fra Helsedirektoratet og oppdrag fra Barn-unge og familiedirektoratet. I tillegg bevilger Helse Midt-Norge midler til drift av noe klinisk virksomhet for flyktninger.

Formålet med de regionale ressursentrene er å bidra til kvalitativt bedre og mer helhetlige tjenester gjennom kompetansebygging i tjenesteapparatet, og å utvikle gode samarbeidsmodeller på tvers av profesjoner, sektorer og forvaltningsnivå.

RVTS Midt er organisert som en enhet under Avdeling for forskning og utvikling (AFFU) i Divisjon for psykisk helsevern ved St. Olavs Hospital i Trondheim. Senteret er internt organisert i to faggrupper, faggruppe flyktninger og faggruppe vold, overgrep og selvmordsforebygging. Senterleder er administrativ, økonomisk, og faglig ansvarlig. Leders fagteam består av koordinator for hver av faggruppene, fag- og forskningskoordinator og senterleder. Senteret legger stor vekt på spisskompetanse på de ulike fagområdene, og har fokus på tett samarbeid når det gjelder oppdrag, prioriteringer og prosjekter.

2. Personell/årsverk per 31.12.2020

	Ansatte / personer	Årsverk
Administrasjon, ledelse og kommunikasjon	5	3,7
Vold, overgrep og selvmord	11	9,5
Flyktninger	8	4,6

En person har i 2020 vært plassert i en annen stilling men lønn har vært dekket fra RVTS.

3. Ivaretagelse av samfunnsoppgavet

3.1. Tilgjengelige, sammenhengende og koordinerte tjenester av god kvalitet

Evaluering av og tilbakemeldinger i etterkant av kompetanseprogrammene «Traumekompetanse» og «Traumebasert omsorg» viser at felles kompetanseheving kombinert med veiledning skaper økt eierforhold til den nye kunnskapen og økt forståelse for nødvendighet av koordinerte tjenester som samarbeider. Vi knytter vårt kompetansehevende arbeid til kommuneledelse og klinikkledelse lokalt. Sammen med de andre kompetansesentrene i regionen har vi knyttet oss til de to Statsforvalternes fagnettverk som er bredt sammensatt fra tjenestene i kommunene og bidrar på våre fagområder inn i disse. Gjennom et systematisk handlingsplanarbeid i kommunene får både kommunen og vi et bilde av hvor det trenges videre utvikling i tjenesteapparatet. RVTS Midt deltar i flere fagnettverk for å sikre kompetanse i alle ledd og i hele regionen. Vi har inngått samarbeidsavtaler med flere offentlige aktører for å sikre koordinering og spredning av kompetanse. Ved våre kurs og seminarer inviterer vi aktuelle samarbeidspartnere både fra private aktører, kommunalnivå og spesialisthelsetjeneste. Vi tilbyr oppdatert evidens- og erfaringsbasert kompetanse.

Nettverksarbeid i 2020

Alle tidligere nettverk er videreført.

I 2020 ble det etablert nettverk for mentorer og andre aktører for forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme i Trøndelag, arbeid med å starte et tilsvarende nettverk i Møre og Romsdal påbegynt. Nettverk for alle kommuner i Trøndelag for forebygging av selvmord og selvskading ble etablert i 2020, arbeid med å etablere et tilsvarende arbeid i Møre og Romsdal påbegynt. Begge de nyetablerte nettverkene i Møre og Romsdal hadde sitt første møte i januar 2021.

3.1.2 Tjeneste og brukermedvirkning

Vi har tett samarbeid med LEVE. Fra november 2018 ble KBT (Kompetansesenter for brukerinvolvering i tjenesteutvikling) Midt medlem i Kompetansesenterforum slik at vi sikrer brukerinvolvering også på ledernivå.

De fleste av våre aktiviteter blir evaluert, og tilbakemeldingene er viktige for utforming av videre arbeid. Svært mye av vår kompetansehevingsaktivitet utformes i samarbeid med den/de kommuner som skal ha tilbudet. Vi har tett samarbeid med KoRus, RKBU og NAPHA i regionen, og bistår hverandre med spisskompetanse og undervisning/veiledning når behovene fra kommunene tilsier dette.

3.2 Fagutvikling, undervisning, veiledning og konsultasjon

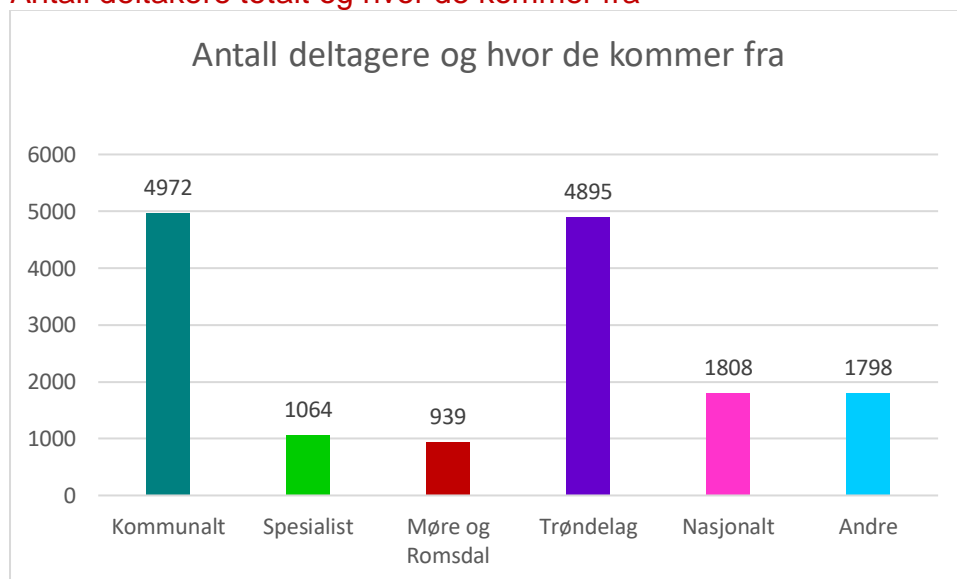
3.2.1 Konsultasjon og veiledning

RVTS Midt legger stor vekt på å være tilgjengelig med veiledning og konsultasjoner for tjenesteapparatet. Vi tilbyr noen langsgående veiledningstilbud til kliniske enheter, og får mange henvendelser på enkeltsaker. Nærhet til praksisfeltet og lett tilgang til veiledning og konsultasjon er en av bærebjelkene i senterets arbeid. Vi gir veiledning til flyktningmottak, ofte sammen med skoler, barnehager og kommunenes helse- og sosialtjenester. I etterkant av programmene «Traumekompetanse» og «Traumebasert omsorg» er det økt etterspørsel etter veiledning på traumebehandling i regionen. I 2020 har det også vært stor etterspørsel etter undervisning, veiledning og konsultasjon i forhold til selvmordsforebygging samt noen forespørsler om bistand til utarbeidelse av handlingsplaner for å forebygge selvmord og selvskadning.

3.2.2 Kurs, undervisning, arrangement

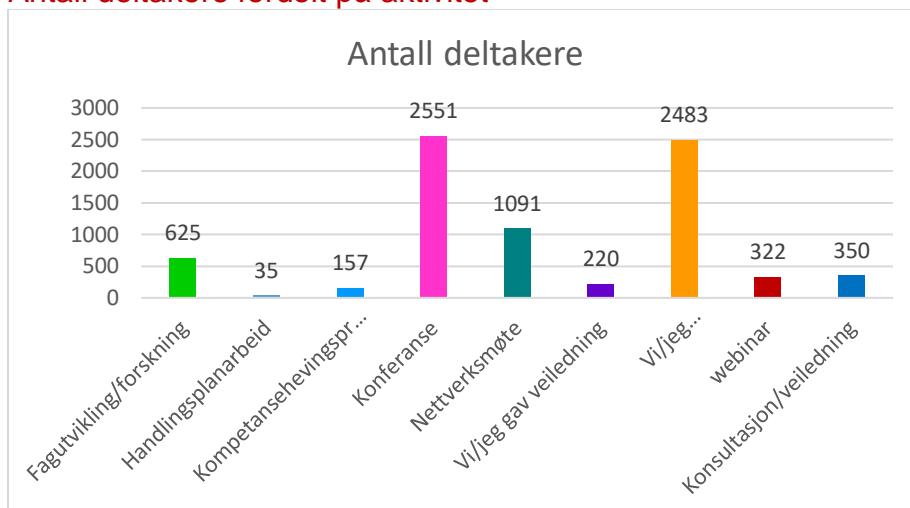
Vi har stor aktivitet når det gjelder undervisning om våre kjerneområder til alle deler av tjenesteapparatet. Vi gir undervisning for alt fra mindre grupper til større konferanser, og har samarbeid om undervisning for høyskoler (videre- og masterutdanninger) og NTNU (psykologisk institutt, Institutt for psykisk helse og medisinsk fakultet). Fokuset er rettet mot god implementering av kunnskap. Mye av undervisningen foregår som del av lengre kompetansehevingsprogram, som også inkluderer veiledning og tjenestestøtte. I 2020 har svært mye av undervisningen foregått digitalt.

Antall deltakere totalt og hvor de kommer fra

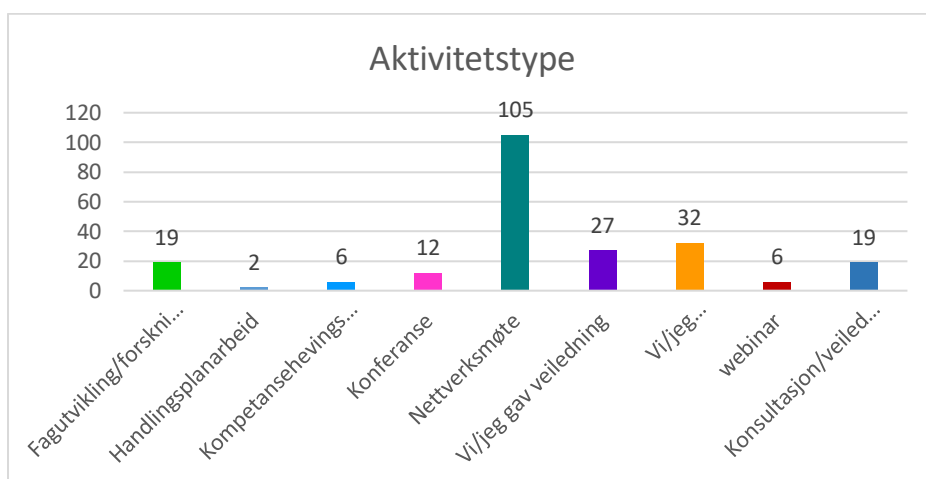


Deltakere nasjonalt inkluderer studenter fra universitetene.
Totalt antall deltakere; 9440, de fleste fra kommunale tjenester.

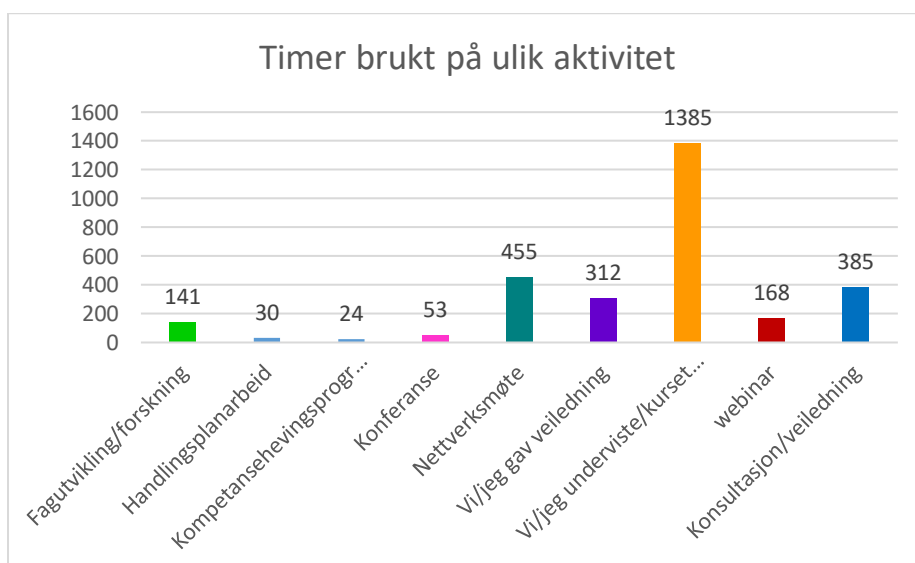
Antall deltakere fordelt på aktivitet



Antall hendelser fordelt på type aktivitet



Antall timer gitt til ulike aktiviteter



For flere av disse aktivitetene har flere enn en person fra RVTS deltatt. Tallene viser antall timer av ulike aktiviteter som er gitt til regionen ikke hvor mange timer RVTS Midt har brukt på hver aktivitet.

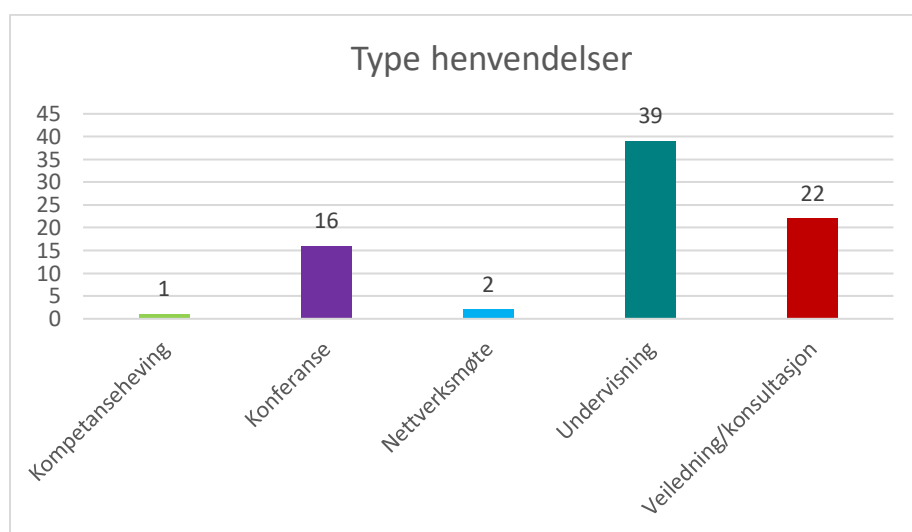
3.2.4 Henvendelser

80 skriftlige henvendelser til senteret. Dette er en stor nedgang fra 2019. Nedgangen var størst i månedene mars til september, og vi mener dette skyldes at tjenesteapparatet i regionen var opptatt med å tilpasse sine tjenester til pandemisituasjonen. I 2020 har vi i større grad derfor tatt kontakt med tjenesteapparatet for å høre hvilket behov de har for våre tjenester og tilpasset tilbudet etter aktuelle behov knyttet til pandemi.

Vi har verktøy for håndtering og arkivering. Dette gir oss bedre muligheter til prioritering, koordinering, og kvalitetssikring. Som grafen tilsier er det et stort ønske om at vi skal bidra på konferanser og gi undervisning.

Langsgående kompetansehevingsprogrammer har gått som planlagt også under pandemien. Kompetansehevingsprogrammer og nettverksmøter er det stort sett vi ved RVTs som arrangerer og de blir derfor i hovedsak ikke registrert som en henvendelse. De langt fleste henvendelser kommer fra kommunene i regionen.

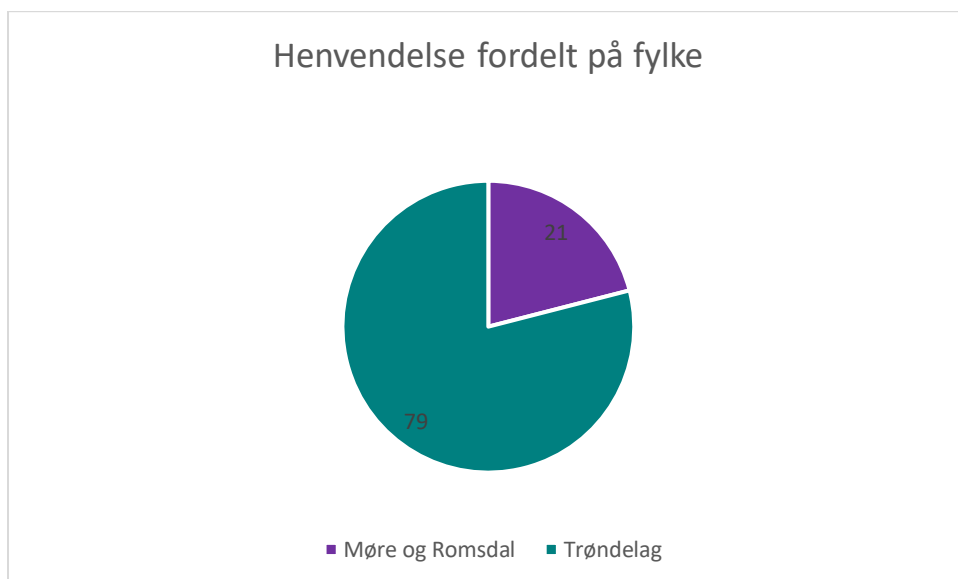
Type henvendelser



Fra hvilket nivå kom henvendelsene



Hvilket fylke kommer henvendelsene fra



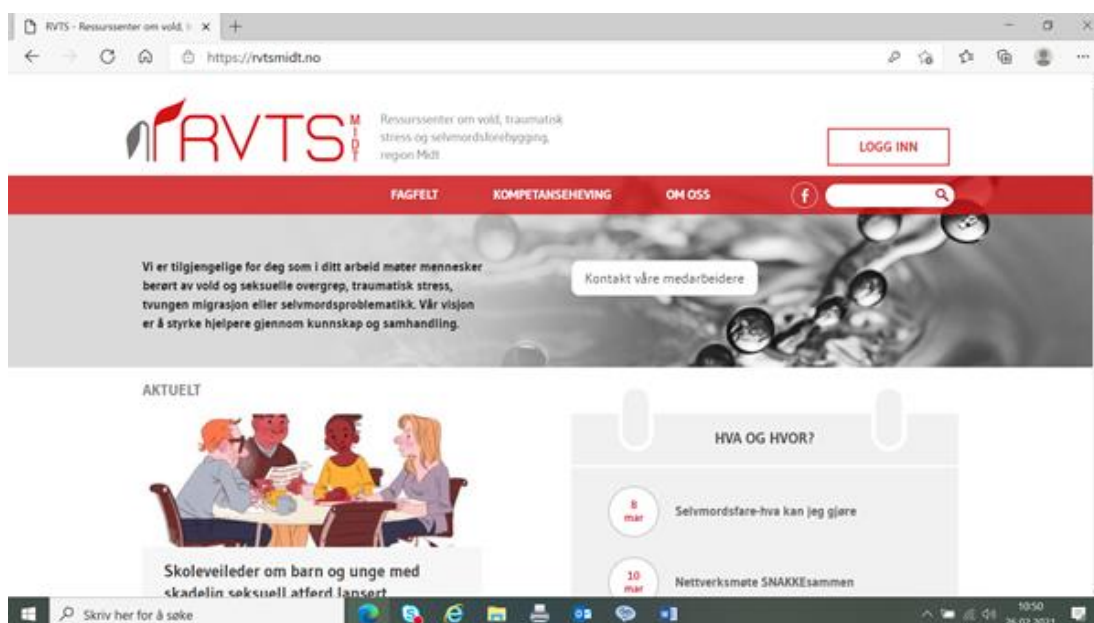
Ikke kommune betyr at det ikke er registrert kommune på henvendelsen. Det er da henvendelser nasjonalt, internasjonalt, regionalt eller universitet.

3.3 Formidling og informasjon

RVTS Midt fikk i 2020 ansatt en kommunikasjonsrådgiver i 50 % stilling. Utvikling av vår formidling er en kontinuerlig prosess. RVTS Midt har fokus på å bli tydelig i kommunikasjonen med målgruppene gjennom ulike kanaler. Fagpersonell som kontakter oss skal raskt få hjelp eller veiledning. Vi har stort fokus på omtale av aktiviteter hos RVTS og hva vi kan bidra med. Dagens nettsider oppdateres ukentlig og nås via rvts.no og stolav.no. I 2020 startet vi et arbeid med å fornye nettsidene, et arbeid som blir videreført i 2021. Vi har kontakt med de andre RVTSene for å sikre informasjonsflyt om konferanser, kurs og elektroniske ressurser på tvers av senterne.

www.rvtsmidt.no

Nettsidene er hovedkanalen vi informerer om hva som skjer hos oss.



Facebook

Vi har vært på Facebook siden høsten 2017 og legger ut saker regelmessig. I hovedsak blir saker og konferanser som legges ut på vår nettside delt på Facebook. I tillegg deles relevante saker som de andre RVTsene legger ut, samt aktuelle artikler og temaer knyttet til våre fagområder. I dag har vi ca. 1457 følgere. Vi har ikke valgt å promotere vår facebook-side økonomisk siden den ble opprettet.

Publikasjoner

Generell info til journalister og media:

Intervju i medier og samtaler med journalister som søker bakgrunnsstoff for saker om vold og seksuelle overgrep - med hovedfokus på forståelse av overgrepssproblematikk og personer som begår seksuelle overgrep. Gjennom året har det vært mange samtaler og kontakter av denne typen, særlig med journalister fra Aftenposten, VG og NRK

Av de viktigste medieoppslagene kan nevnes:

Intervju NRK P1/P2; nyhetsprogram lørdag 2. september om lavterskel behandlingstilbud for personer som står i fare for eller frykter at de skal begå seksuelle overgrep mot barn på internett.

TV2 fredag 16. oktober, intervju om lavterskel behandlingstilbud "Det finnes hjelp" for personer som har begått seksuelle overgrep mot barn. Intervjuet også brukt til nettpresentasjon, sammen med behandlere i "Det finnes hjelp".

NRK Ekko aktualitetsprogram, tirsdag 3. november kl 09-09.30, samtaleprogram med tema "Når pedofile spør om hjelp", samtale med fastlege Hans Kristian Myklested, Kripos-etterforsker Hanne Andreassen og sexolog Knut Hermstad

[Bokbad: Slipp meg fri. Om terapien etter seksuelle overgrep og vold - Litteraturhuset i Trondheim](#)

NRK.NO sitt oppslag om skoleveiledaren:

[SSA: Vil lære små barn om seksualitet for å hindre seksuelle overgrep og skadelig seksuell atferd – NRK Trøndelag – Lokale nyheter, TV og radio](#)

27.januar kl 2000 Midtnytt, NRK: Intervju med Oddfrid Skorpe Tennfjord:

[Distriktsnyheter Midtnytt – 27. jan. kl. 20:00 – NRK TV](#)

Hagen, Julia; Småvik, Rita. Må vi skape en illusjon for å styrke selvmordsforebyggingen? Debattinnlegg publisert på nett. NAPHA Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid 2020

Thomas Hylland Eriksen om kulturforskjeller i praksis. Lenke til opptaket: <https://youtu.be/cP2b5mVmpRk?t=130>

1. <https://www.nrk.no/trondelag/seksuelle-overgrep-mot-barn-tror-behandling-av-overgripere-kan-redde-barn-i-fremtiden-1.1525272>

2 https://www.nrk.no/trondelag/xl/barn-med-skadelig-seksuell-atferd-ssa_-peters-verden-besto-av-grov-porno-og-overgrep-mot-dyr-1.15201503?fbclid=IwAR1SXvrEMJFbHYsFih3kZPBkxGQL4NEzdDEKoOnUOTuP78yVfsEuVlhNyU

3. 14.12.20: Deltakelse i radioprogrammet «Plassen» NRK P1 om arbeid med overgrepssproblematikk

4 <https://www.nrk.no/trondelag/redd-barna-undersokelse-mange-foreldre-tor-ikke-prate-med-barn-om-seksuelle-overgrep-1.15355843>

4. Radiointervju med NRK P1 om samme tema 04.02

3.3 Samarbeid

3.3.1 Samarbeid med Statsforvalterne

RVTS Midt har hatt et løpende samarbeid med de to Statsforvalterembetene i vår region i 2020. Samarbeidet går på gjensidig dialog gjennom året for best mulig ressursutnyttelse. Konkrete samarbeidsprosjekter har vært kompetansegrupper for kommunalt, privat og statlig ansatte som jobber med flyktninger i de to fylkene. Det har vært samarbeid rundt implementering av SNAKKE og Jeg Vet, samt nytt lovverk og implementering av veiledende materiell for forebygging av selvmord og selvskading. Igangsetting av interkommunale kompetanseprogram for avdekking og systematisk arbeid i forhold til vold og overgrep, inkludert kjønnslemlestelse og tvangsekteskap. RVTS har i samarbeid med Statsforvalteren bistått mange kommuner med interkommunalt handlingsplanarbeid mot vold og overgrep. Videre har vi et samarbeid om arbeid med radikaliserings og voldelig ekstremisme. Nettverksbygging og kompetanseutvikling for psykososial beredskap og kriseteam, og arbeidet med FN/NATO-veteraner. Statsforvalteren er representert i regionalt samarbeidsutvalg for barn og unge (RSBU), i regional arbeidsgruppe for Kommunepsykologer samt i regionalt fagnettverk for forebygging av negativ sosial kontroll, kjønnslemlestelse og tvangsekteskap.

3.3.2 Kompetansesenterforum Midt-Norge

Kompetansesenterforum Midt-Norge er et forpliktende samarbeidsforum for lederne i de regionale kompetansesentrene i Midt-Norge (KoRus, RKBU og RVTS), og NAPHA. I 2017 kom Statped-Midt og i 2018 Kompetansesenter Brøset og KBT (Kompetansesenter for brukerinvolvering i tjenesteutvikling) med i det regionale forumet. Formålet med forumet er å fremme samarbeid, diskutere samarbeidsprosjekter, faglige spørsmål, felles utfordringer og utviklingsområder. Det ble avholdt fem møter i kompetansesenterforum i 2020. Sentrene deler tilskuddsbrev og tilstreber samarbeid på tilstøtende eller overlappende oppdrag. Kompetansesenterforum Midt-Norge reiser samlet ut til de to Statsforvalterembetene i regionen en til to ganger årlig og har møte med Fylkeslege og rådgivere innenfor aktuelle fagområder. I disse møtene gjennomgår vi tilskuddsbrev og avklarer samarbeidsarenaer og skriver en avtale for samarbeidet inneværende år.

Sammen arrangerer vi en felles fagdag for alle ansatte ved sentrene. I 2020 var tema formidling via ulike kanaler og samarbeid mellom sentrene for bedre formidling.

3.3.3 Undervisningssamarbeid med tjenestene og andre kompetansemiljøer

RKBU og RVTS samarbeider om fagemnet MDV6245 Traumatisering av barn og unge. Forebygging av omsorgssvikt, overgrep, selvskading og selvmord. Emnet kan tas som en del av master i barn og unges psykiske helse. Emnet er på 15 studiepoeng. KoRus Midt sitt kompetanseprogram Delta; RVTS har bidratt med timer undervisning om SNAKKE og Jeg Vet, traumeforståelse og selvmordsforebygging som en del av programmet. I 2020 har vi hatt samarbeid med flere interkommunale regioner for utvikling av kompetanseprogram ut fra lokale behov.

3.3.4 Samarbeid med Helse Midt-Norge

RVTS har samarbeid med Helse Midt-Norge om kompetanseheving på traumer i regionen. RVTS leder Regional Ressursgruppe om Traumatiske lidelser som består av fagpersoner fra hele regionen, og som rapporterer til Fagledernetverket i HMN. De regionale kompetansesentrene deltar også i lederforum for Regional plan for psykisk helsevern barn/unge og voksne i HMN. RVTS deltar på fagledernetverket barn og unge en gang årlig. En av våre medarbeidere deltar i utenlandsteamet ved St. Olavs Hospital HF. Helseteamets primære oppgave er å bistå ambassaden med å gi hjelp til nordmenn i det aktuelle kriseområdet. Det skal ytes psykososial bistand etter behov og personer skal klargjøres for transport til Norge. Tre av våre medarbeidere er medlemmer av katastrofepsykiatrisk team ved St.Olavs Hospital.

3.3.5 RSBU (Regionalt samarbeidsutvalg for barn og unge) og LSBU (fylkesvis)

Samarbeidsutvalget består av representanter for Helse Midt-Norge RHF, Bufetat region midt, Statsforvalteren, KoRus, RKBU, RVTS og BUP. Utvalget møtes 2 ganger årlig for koordinering av tjenester og avklaring av kompetansebehov.

3.3.6 Samarbeid mellom RVTSene

RVTS lederne har i 2020 hatt møter hver 14 dag for å holde hverandre gjensidig orientert, koordinere innsatsen og for å diskutere felles problemstillinger. Det er organisert egne prosjekter med representasjon fra alle RVTSene i fht. FN/NATO-samarbeidet, opplæringen i krisesentrene, psykososial beredskap, radikaliserings/voldelig ekstremisme, selvmordsforebygging, utvikling av programmet SNAKKE, utvikling av prosjekt rus og vold, formidling og arbeid med flyktningeportalen. Medarbeidere møtes ellers på tvers av sentrene for arbeid rundt prosjekter og relevante tema.

3.3.7. God utnyttelse av nettressurser og tydelig formidling til tjenestene.

Kommunikasjonsrådgiverne ved alle RVTS møtes regelmessig for samhandling og felles utvikling av nettressurser.

Senterleder ved RVTS Midt satt i styringsgruppen som representant for kompetansesentrene i Midt Norge. I vår region har vi prioritert et sentersamarbeid rundt; formidling, brukerinvolvering og «en dør inn» til kompetansesentrene.

3.3.9 Samarbeid med nasjonale forsknings- og kompetansemiljø

Lederne ved NKVTS og representant fra NSSF deltok på RVTS ledermøte en gang i 2020. NSSF deltar i det nasjonale samarbeidet rundt forebygging av selvmord og selvskading som arrangeres annenhver gang av RVTS og NSSF. Samarbeid med NKVTS om vold mot eldre gjennom nasjonalt nettverk, og nasjonalt nettverk for styrking av behandlingstilbud ved SSA, samt Utøyastudien. Samarbeid med NTNU om utvikling av SOBI prosjektet.

3.3.10 Formelle samarbeidsavtaler

Vi har en samarbeidsavtale med SANKS om arbeid i den sørsamiske befolkningen. Videre har vi en samarbeidsavtale med organisasjonen VIVAT, LEVE, UDI regionskontor Midt-Norge, og en formell samarbeidsavtale med BUF-etat region Midt. I 2015 inngikk vi en samarbeidsavtale med Tannhelsetjenestens kompetansesenter i Midt Norge (TkMN). I 2017 inngikk vi en avtale om samarbeid med Trøndelag FK og FM om å bidra i folkehelsearbeid.

3.3.11 Forskningssamarbeid

En medarbeider samarbeider med bistandsorganisasjonen Vivo International. Samarbeid med Trondheim kommune om et torturutredningsprosjekt. En medarbeider er fast medlem av den vitenskapelige komité i International Association for the Treatment of Sexual Offenders (IATSO)

SOBI - seksuelle overgrep mot barn på internett. Forskningssamarbeid initiert av politiet i Trøndelag, sammen med NTNU og St.Olavs hospital.

Fra SOBIs samarbeidsavtale: "Samarbeidet mellom Politiet, NTNU og St.Olavs bygger på et felles mål om å øke kompetansen om SOBI som et samfunnsproblem, for derigjennom å avdekke og forebygge seksuelle overgrep mot barn, samt styrke behandlingen for ofre og overgripere."

SOBI varer utover 2020.

3.3.12 Internasjonalt samarbeid

RVTS Midt har samarbeid med ulike internasjonale instanser for å styrke fagkompetansen i senteret. I forhold til flyktningefeltet og arbeid med torturoverlevende har RVTS Midt en samarbeidsavtale med bistandsorganisasjonen VIVO International. Gjennom samarbeidet benyttes forelesere fra VIVO til undervisning i helseregionen og ansatte ved RVTS kan få erfaring fra kriseområder gjennom deltakelse i flyktningerelaterte prosjekter organisert av VIVO. To medarbeidere ved RVTS Midt er medlemmer av VIVO. I samarbeid med Norwac bidrar en medarbeider med undervisning og veiledning i mental helse til psykologer og sykepleiere i Libanon. I samarbeid med FO har vi en avtale om at to rådgivere ved senteret holder en ukes undervisning for helse og sosialarbeidere på Madagaskar 1 uke i året i fire år. 2020 skulle vært det siste året, men dette ble utsatt på grunn av pandemi og vil bli levert digitalt i 2021.

4. Opptrappingsplan mot vold og overgrep (2017-2021)

4.1 Arbeidet med å bistå kommuner i å utvikle handlingsplaner mot vold i nære relasjoner fortsatte i 2020.

RVTS midt samarbeider med Statsforvalteren i Møre og Romsdal og Trøndelag med å bidra til lokalt og regionalt samarbeid og samordning av voldsarbeidet (Jfr 2.1.1 i Tilskuddsbrev for 2021). En viktig del av dette arbeidet handler om å synliggjøre RVTS sine særlige ansvar for å bistå kommunene med å utvikle og ta i bruk handlingsplaner mot vold i nære relasjoner for å systematisere voldsarbeidet. På tross av at dette synliggjøres på ulike små og store arenaer der kommunene er til stede, er det alt for få kommuner som har utarbeidet en slik plan. RVTS har utarbeidet regionale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner i to av tre regioner i Møre og Romsdal. Dette har foregått i tett samarbeid med Statsforvalteren som har gitt skjønnsmidler til dette arbeidet og bidratt med fasilitering i forbindelse med kompetanseheving til kommunene. Det ble gjennomført en 7 dagers kompetanseheving om

vold og overgrep i regi av RVTS når planen i Romsdal var ferdigstilt. Romsdalsregionens plan var ferdig i 2018 mens Sunnmøre sin plan godkjennes politisk i kommunene i disse dager. De planlegger også kompetanseheving der RVTS Midt vil ha en sentral rolle. Vi er nå i dialog med region Nord Møre om utarbeidelse av tilsvarende regional handlingsplan da de allerede har mottatt skjønnsmidler fra Statsforvalteren til dette arbeidet.

Også i Trøndelag har vi et tett samarbeid med Statsforvalteren. Kommunens ansvar for å systematisere voldsarbeidet er tema på flere felles arrangement der ledere og fagfolk fra kommunene deltar. RVTS og Statsforvalterne i alle begge fylkene har årlige dialogmøter med kommunene om voldsarbeidet.

I Trøndelag er det færre kommuner som her eller er i gang med utarbeidelse av handlingsplaner. På dialogmøtet i Trøndelag i fjor sa 9 av 19 kommuner at de hadde handlingsplan. Siste kommuner som har kommet i gang er Namsos og Heim kommune der RVTS er med i arbeidet.

RVTS Nord og Midt sammen med Statsforvalteren i våre fylker har et felles oppdrag om vold i samiske samfunn. Vi samarbeider tett om oppdraget og arrangerte i 2020 en felles digital konferanse med 700 deltakere fra kommunene. Samarbeidet videreføres og vi vil arrangere en tilsvarende konferanse i 2021.

Kompetansehevingsprogram i forhold til vold i nære relasjoner

Etter svært positive evalueringer fra handlingsplan og kompetansehevingsprogram for Molde og 10 omkringliggende kommuner er tilsvarende interkommunalt samarbeid rundt utvikling av handlingsplaner mot vold og overgrep, med påfølgende kompetansehevingsprogram startet i to regioner i Møre og Romsdal, og i to regioner i Trøndelag i samarbeid med Fylkesmennene. I Møre og Romsdal tas det utgangspunkt i krisesentrenes inntakskommuner. For Søre Sunnmøre gjelder dette 13 kommuner som har utarbeidet felles handlingsplan i samarbeid med RVTS. For Nord Møre har arbeidet blitt satt litt på vent på grunn av uklarheter i forhold til kommunesammenslåing og forsinkelser på grunn av pandemi. I Trøndelag er organiseringen for samarbeid mellom kommunene annerledes organisert og vi jobber inn i det etablerte regionsamarbeidet. Arbeid med handlingsplaner og planlegging av kompetansehevingsprogram er i gang i Værnes regionen (6 kommuner) og i Trondheim. I de nordligste kommunene i Trøndelag er arbeidet startet sent i 2020.

Tiltak mot vold mot eldre

Samarbeidet med Vern for eldre, NTNU og NKVTS fortsetter. Internt har vi etablert en tverrfaglig gruppe for å utarbeide undervisningsmaterieell om vold mot eldre i flere kontekster, inkludert kulturkompetanse.

Tiltak 28 Implementering av Sinnemestringsmodellen Brøset. Det har vært holdt en veiledningssamling for terapeuter i regionen. Samarbeidet med Kompetansesenter Brøset for videre spredning og implementering av modellen har fortsatt.

Tiltak 37 E

RKBU og RVTS samarbeider om fagemnet MDV6245 Traumatisering av barn og unge. Forebygging av omsorgssvikt, overgrep, selvskading og selvmord. Emnet kan tas som en del av master i barn og unges psykiske helse. Emnet er på 15 studiepoeng. Studenter må ha relevant bachelorgrad eller tilsvarende. Tilbudet er ikke direkte spisset til skole- og studenthelsetjenesten, men er også et tilbud til denne gruppen. RVTS bidrar med foreleserressurser i faget.

Utviklingen av den digitale læringsplattformen SNAKKE og tilpasning til samisk kultur og språk.

En medarbeider deltar i den nasjonale prosjektgruppen for utvikling av plattformen. RVTS Midt deltar i ulike etablerte nettverk og formelle samarbeid og benytter disse til spredning av SNAKKE og Jeg Vet. To medarbeidere har tett samarbeid med RVTS Nord og SANKS om tilpasning av SNAKKE til samisk kultur og språk.

Vi har presentert SNAKKE på følgende arenaer:

- 25/9 Dialogmøte med kommunene i Trøndelag, forebygging av vold og overgrep mot barn og unge. Presentasjon av Snakkesammen samt kurslederkurset
- Flere møter internt og med RVTS Nord ift samisk oversettelse til sør, nord og lulesamisk. Brukt tid på å finne oversettere
- Presentasjon av snakke og jeg vet på regionale BTI møter (11/11 og 26/11)
- 1 oktober → presentasjon/undervisning 3 timer på kompetansehevingsprogram for Trondheim kommune
- 14/10 → Sammen med Statsforvalteren presentert til alle kommunene i Trøndelag, voksentjenester vold og rus
- 23/11 → undervisning 3 t. snakke og jeg vet til Værnesregionen (Meråker, Frosta, Stjørdal, Selbu og Tydal)
- Presentasjon til representanter for 13 kommuner på Sunnmøre ifm etablering av handlingsplanarbeid
- Møte med Statsforvalteren i Møre og Romsdal om samarbeid ift implementering av snakke og jeg vet
- Pågående arbeid sammen med fm i Trøndelag, Nordland og Troms & Finnmark samt arrangert konferanse for alle fylkene der RVTS Midt og Nord presenterte jeg vet og snakke for 700 deltakere. Vært med i prosjektgruppe. Dette arbeidet videreføres i 2021
- Digitalt kurslederkurs SNAKKE, 14 -15 desember 2020 og 7-8 januar 2021. 65 deltakere.
- Møte med Oppdal og Orkland ift. planlegging av lokale kurslederkurs. Oppdal planlagt 28 & 29 januar 2021
- Møte i Kompetansenettverkets regionale barn- og unge-gruppe;
 - sammenstille vår felles kompetanse og gjøre den mer forståelig og tilgjengelig for kommunene
 - finne fram til best mulig organisering for samarbeid og best mulig utnyttelse av hverandres fagkunnskap og erfaringer
 - bistå kommunene til mer helhetlig og samordnet innsats for barn og unge
 - bidra til implementering og varig kapasitet av prosjekter og innsatser i kommunene
- Møte med forandringsfabrikken ift brukermedvirkning og hvordan vi kan samarbeide ved kurs/konferanser
- 9 nov undervisning ppt namsos
- Undervisning NTNU Helseesykepleierutdanning oktober 2020.

Utprøving av modellen TryggEst for håndtering av vold og overgrep mot sårbare voksne. RVTS Midt har bidratt inn med undervisning og veiledning i 3 pilotkommuner i regionen.

4.3 Psykologer i de kommunale helse- og omsorgstjenestene.

RVTS deltar i regional arbeidsgruppe sammen med RKBU, NAPHA, Statsforvalteren, KoRus, og representanter fra kommunepsykologene. Gruppen ledes av RKBU. Sammen arrangerer vi regionale seminar/workshops 4 ganger årlig for psykologene i kommunene. I 2020 har det vært stor etterspørsel eller veiledning.

4.4 Kompetanseprogram for tverrfaglige team innen videregående opplæring.

Vi deltar med våre spisskompetanseområder inn i arbeidet for tverrfaglige team.

4.5 Bedre samhandling for barn og unge med psykiske vansker og rusmiddelproblemer

RVTS Midt deltar i Statsforvalternes nettverk med våre kompetanseområder, i tillegg til egne seminarer. Flere barnehager og skoler i regionen har fått langsgående undervisning og konsultasjon i forhold til komplekse problemstillinger knyttet til tilrettelegging for barn med flukt og traumbakgrunn. Fagpersoner fra kommunale tjenester som PPT, barnevern og helsetjeneste/skolehelsetjeneste deltar også i denne oppfølgingen.

TRYGGE FAGFOLK – TRYGGE BARN

Barneverntjenestene i Haram, Storfjorden, Ålesund og Sandøy ble slått sammen fra 01.01.20 til en tjeneste. Som et ledd i sammenslåingen har det vært et ønske om et kompetansehevingsprogram for å utvikle en reflektert og traumebevisst praksis hos fagfolk i hele organisasjonen.

RVTS Midt og Sør har utarbeidet et kompetansehevingsprogram i henhold til anerkjente prinsipper i nyere forskning, og har som intensjon å utvide ledere og ansattes være- og gjørekompetanse gjennom økt kunnskap, refleksjon, kollegaveiledning og trening i forståelsesmodeller og ferdigheter.

Kompetanseprogrammet handler om å utvikle trygge fagfolk som er handlingskompetente, relasjonskompetente og traumebevisste i sin yrkespraksis.

Der gis 7 undervisningsdager til alle i tjenesten samt 4 dager i et parallelt kjørt program kun for ledere og fagkoordinatorer. Mellom undervisningsdagene drives det kollegial veiledning.

Programmet går under navnet **TRYGGE FAGFOLK – TRYGGE BARN** og hadde oppstart i oktober 2019 og ble avsluttet høsten 2020.

4.6 Styrket kunnskap og kompetanse om tidlig innsats og tidlig intervensjon

To ansatte gir undervisning i programmet som drives i samarbeid med KoRus og RKBU. Det har vært 2 nettverksmøter for å jobbe med undervisningsmateriale på avdekking av vold under svangerskap. Undervisning er gitt i 2 kommuner.

4.7 Handlekraft

To ansatte gir veiledning til Handlekraftagentene i regionen.

4.8 Arbeid mot krisesentertilbudet i kommunene

Vår -20 fikk krisesenterlederne tilbud om å delta i digitale nettverkssamlinger i regi av RVTS Midt. Det første møtet arrangert 22.04. og frem til sommerferien arrangerte vi digitale nettverkssamlinger hver 14 dag. Etter sommerferien gikk vi over til månedlige samlinger. Målsetningen med møtene har spesielt vært at dette nettverket skal ha en støttefunksjon under pandemien i tillegg til at dette skal være et forum hvor krisesenterlederne kan ta opp aktuelle problemstillinger. Det har vært en viktig målsetning å legge til rette for erfaringsutveksling mellom krisesenterlederne. Krisesenterlederne har gjennomgående gitt tilbakemelding på at de opplever disse samlingene som meget nyttig og ønsker at vi skal fortsette med disse samlingene også etter pandemien. På samlingen 13.10. underviste Marie Bröske Søderstrøm, antropolog og ansatt ved RVTS Midt om "Negativ sosial kontroll og æresrelatert vold" og på samlingen 25.11. underviste PhD Astrid Eriksen om "Vold i et fleretnisk landskap med spesielt fokus på den samiske befolkningen".

4.9 Arbeid for bedre behandlingstilbud for overgripere.

Hjelp og behandling til barn og unge med problematisk eller skadelig seksuell atferd

Om behandlingstilbud til voksne overgripere

RVTS Midt koordinerer «Nasjonalt kompetansenettverk for behandling av personer som begår seksuelle overgrep». Nettverket møtes om lag 2 ganger per år. Nåværende deltakere er fra RVTS, spesialisthelsetjenesten, private behandlingsinstitusjoner, kriminalomsorgen og konfliktråd, m.fl. Deltakerne er i prinsippet alle som har en faglig interesse for behandling av voksne som begår seksuallovbrudd, og som fortrinnsvis har en forankring i en relevant profesjon og behandlings- eller annen oppfølgingsinstitusjon samt forskning.

Nettverkets mandat er å sikre felles kompetanse og forståelse for fagområdet samt arbeide for en faglig forankret behandling av de som er dømt for seksuallovbrudd eller står i fare for å gjøre dette.

Hjelp og behandling til barn og unge med problematisk eller skadelig seksuell atferd

RVTS Midt koordinerer det nasjonale og regionale arbeidet innenfor feltet. Nettverket i Midt kalles Rebessa, som er en forkortelse for «Regionalt ressursteam om barn og unge med bekymringsfull og skadelig seksuell atferd». Nettverket ble opprettet i 2013 og består av følgende instanser: RVTS Midt, barne- og ungdomspsykiatrien i Trøndelag, Barne- og familietjenesten Trondheim kommune, Bufetat region midt, Statens Barnehus Trondheim og Brøset kompetansesenter. Konfliktrådet i Trøndelag er samarbeidspartner. Hovedmandatet til nettverket er å sikre at kompetansen om risikovurdering, utredning og behandling av barn med problematisk og skadelig seksuell atferd (SSA) blir holdt vedlike og utviklet i regionen. Rebessa sitt arbeid kan deles inn i 3 hovedområdene. Det ene området er fagutvikling og forskning. Dette skjer i samarbeid med andre fagpersoner og NTNU. Det andre området er formidling og kompetanseheving. Det tredje hovedområdet er konsultasjonsteamet og ev oppfølging ut over konsultasjonen etter felles vurdering. Selve konsultasjonsarbeidet ledes av Brøset kompetansesenter.

I 2020 ble Rebessa utvidet til også å dekke Møre og Romsdal fylke.

Utover dette arbeidet gir RVTS også veiledning til de som tar direkte kontakt.

Når det gjelder kompetanseheving så har RVTS Midt ansvaret for å implementere AIM-modellen i vår region. Implementeringen skjer i samarbeid med det nasjonale kompetansenettverket og V27 Bup Betanien Bergen. AIM er et empirisk- og kunnskapsbasert verktøy for utredning, risikovurdering og behandling av barn og unge som er sterkt mistenkt for eller har utøvd problematisk eller skadelig seksuell atferd. AIM -

verktøyene er det mest tilgjengelige og beste verktøy man i dag har for mulig utvikling av felles tverrfaglig forståelse og håndtering av disse barn og unge samt deres pårørende. Basisdag om bekymringsfull og skadelig seksuell atferd (også kalt Aim Basic) til 40 deltakere fra Bufetat fra hele regionen.

Aim3 conversion og Aim3 Train the trainerskurs digitalt. Deltakelse nasjonalt. Utover dette er det gitt utstrakt undervisning til tjenestesteder og utdanningsinstitusjoner på temaene.

RVTS Midt leder «Nasjonalt kompetansenettverk – Barn og unge med problematisk eller skadelig seksuell atferd». Nettverket ble etablert i 2015 på oppdrag fra Helsedirektoratet. Opprettelsen var forankret i regjeringens strategiplan «Barndommen kommer ikke i reprise» (2014-2017): «Tiltak 25. Kompetansehevingsprogram for utredning og behandling (av unge overgripere). RVTS Midt fikk et særoppdrag med å administrere oppdraget. Opprinnelig var det også bare Statens barnehus og de regionale RVTSene som deltok i nettverket. Nettverket møtes 3 ganger i året for drøftinger av kompetanseutvikling og nettverksbygging, nasjonalt og regionalt. Nettverket arrangerer åpen konferanse om SSA annethvert år (oddetallsår). I partallsår deltar vi på nordisk nettverkskonferanse. Fra 1.1. 2019 er det følgende medlemmer i nettverket: Alle RVTSene, Statens Barnehus ved utvalgte barnehus (fagansatte) og representant fra ledergruppa, V27 Betanien Bup, Bergen, Bufetat ved spisskompetanseteam og Nasjonalt klinisk SSA-nettverk i Psykisk helsevern – barn og unge. (Administreres og koordineres av V27.) Nettverket kan selv endre sammensetning etter behov.

Nettverkets mandat er å sikre at alle landregioner har høy kompetanse om forebygging, risikovurdering, utredning og behandling av barn med SSA, og at denne blir holdt ved like. Videre skal nettverket sikre en nasjonal og felles forståelse av problemområdet, og med dette sørge for at det i alle landregioner finnes oppdatert kompetanse på alle feltets områder. Til sist skal man drive fagutvikling gjennom kontakt med det nordiske og det internasjonale SSA-fagmiljøet

Skolemanualen

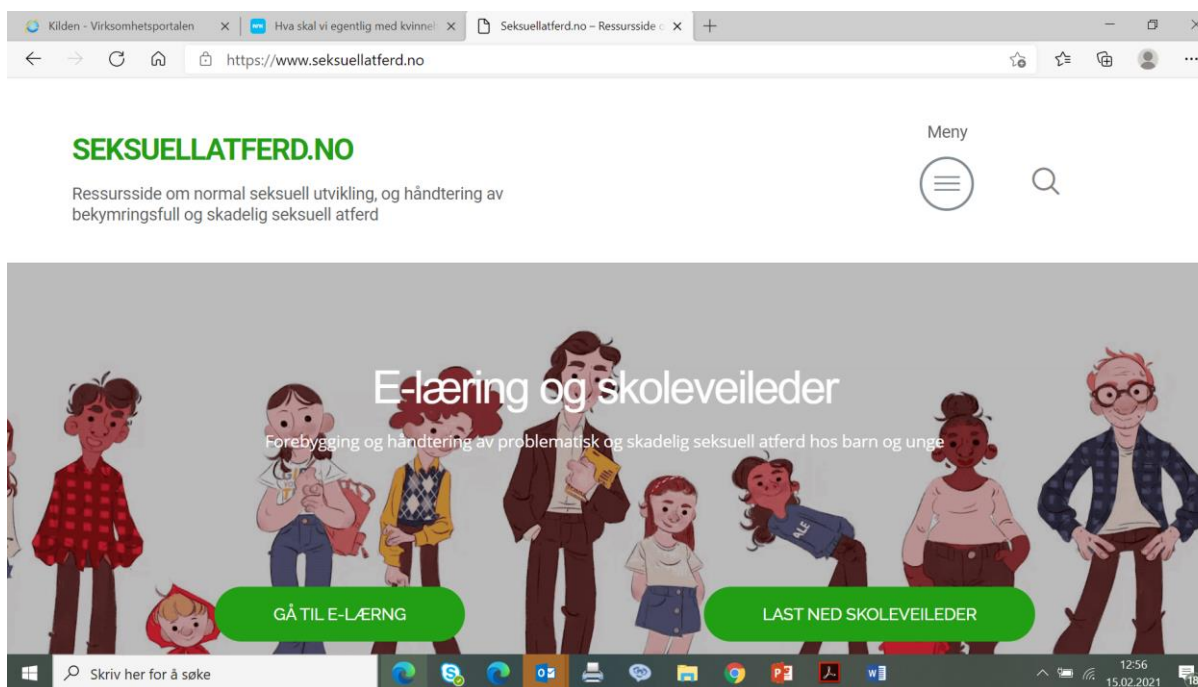
Skolemanualprosjektet SSA. RVTS Midt søkte og fikk penger til å utarbeide en skolemanual til bruk for skoler i forebygging og håndtering av saker der med bekymringsfull eller skadelig seksuell atferd. Prosjektet skulle vare ut 2020, men ble noe forsinket på grunn av pandemi.

Seksualitet er en sentral del av barn og unges psykiske helse. Å bli møtt av lærere som kan støtte opp under sunn seksualitet, og lærere som evner å identifisere bekymringsfull og skadelig seksuell atferd, og håndterer slike situasjoner på en riktig måte, er viktig for å fremme et trygt, godt skolemiljø og god psykisk helse. Dette er bakgrunnen for å utarbeide retningslinjer for avdekking og håndtering av problematisk og skadelig seksuell atferd hos barn og unge.

For å hjelpe skolene med implementeringen av veilederen, søkte RVTS Midt om å få bruke ubenyttede midler fra 2019 i 2020 til å lage et e-læringsverkøy med temaer knyttet til skoleveilederen. Verktøyet ble lansert samtidig med skoleveilederen, dvs den 5.februar 2021.

E-læringsverktøyet er laget i samarbeid med Bennett reklamebyrå i Trondheim. Det faglige ansvaret har RVTS Midt hatt. E-læringsverktøyet består av små foredrag, refleksjoner,

fagpersoners forklaring på hvordan de jobber med barn og unge som viser bekymringsfull og skadelig seksuell atferd, temaspørsmål og små videoer. Det visuelle særpreget sammenfaller med særpreget som nettsidene www.seksuellatferd.no benytter. Illustratør er Jens Larsen Aas. Vi er stolte over dette arbeidet, og takknemlige for at vi fikk muligheten til å utvikle dette verktøyet. Vi ønsker i fremtiden å gjøre det enda bedre og tilpasset flere yrkesgrupper.



En person er ansatt i 50 % på midler fra prosjektet og har ansvaret sammen med Oddfrid Skorpe Tennfjord. Fra prosjektskissen:

4.10 Kompetanseutvikling rus og vold

KoRus Midt i tett samarbeid med RVTS Midt fikk i 2017 i oppdrag å lede og koordinere et utviklingsprosjekt for integrert behandling av rus og vold. Alle KoRus og RVTS har fått i oppdrag å bidra i utviklingen av Kompetanseutvikling Rus og Vold. Arbeidet i 2020 har blant annet gått til å ferdigstille kunnskapsmoduler, utvikle E-læringsprogram samt samkjøring av alle moduler. Det rapporteres særskilt på prosjektet fra KoRus Midt sammen med RVTS Midt. For mer informasjon følge lenken til prosjektets nettsider. Arbeidet i 2020 har blitt noe forsinket på grunn av pandemi. Nettsted www.rusogvold.no ble lansert januar 2021.



5. Regjeringens Handlingsplan for forebygging av selvmord og selvskading – Ingen å miste (2020-2025)

Veiledning og undervisning er gitt til etterlatte ved selvmord i samarbeid med LEVE. En ansatt er veileder for likemenn i regionen. Et 20 timers kurs er gitt til 40 personer som bidrar som likemenn i LEVE.

I samarbeid med Statsforvalterne i regionen er undervisning i Veiledende materiell for kommunene om forebygging av selvskading og selvmord og undervisning om utarbeidelse av kommunale handlingsplaner for forebygging av selvmord og selvskading gitt til flere kommuner. Materialet er med også i annen undervisning. I samarbeid med RVTS Vest er det utviklet en mal for å lage slike handlingsplaner i kommunene. Arbeidet er i gang i flere kommuner.

I 2020 ble det etablert et nettverk for kommuner i Trøndelag for forebygging av selvmord og selvskading. De fleste kommuner i Trøndelag deltar i nettverket. Dette har resultert i at flere kommuner ønsker å utarbeide handlingsplaner.

I 2020 ble det startet et arbeid for å etablere et tilsvarende nettverk i Møre og Romsdal. Dette nettverket hadde sitt første møte i januar 2021.

Til studenter ved universitetene i regionene er det gitt undervisning om forståelsesmodeller for selvmord og selvmordstanker, samt hvordan man møter mennesker med selvmordsproblematikk i klinisk arbeid.

Undervisning om selvmordsforebygging er gitt til flere skoler og til bofellesskap for enslige mindreårige, til kriseteamene i regionen og til andre i kommunalt tjenesteapparat. En del av undervisningen omhandler tverrfaglig koordinert samarbeid.

5 OPS kurs og 5 Førstehjelpskurs er avholdt i regi av RVTS Midt. En stor nedgang på grunn av pandemi. Vi har rådet folk til å starte med det digitale kurset utviklet av VIVAT.

Sammen med SANKS og RVTS Nord er arbeidet med å tilpasse OPS kurs til samisk kontekst videreført.

Det er en rekke henvendelser på konsultasjoner om selvmordsproblematikk fra skoler, øvrig tjenesteapparat og privatpersoner.

6. Flyktingehelse og tvungen migrasjon

Arbeidet med psykososial oppfølging av flyktinger har vært et av hovedfokusområdene også i 2020. Kompetansenettverk er videreført i begge fylkene i samarbeid med Statsforvalterne. Det er mange henvendelser på undervisning, veiledning og konsultasjon i forhold til bosatte enslige mindreårige og familiegjenforening. Systematisk undervisning og veiledning er gitt til bofellesskap for enslige mindreårige asylsøkere og til kommuner med bosatte flyktinger.

Det er gitt undervisning og veiledning til inntaksskoler og barnehager i regionen om traumeforståelse og tiltak. Det samme er gitt til enheter for voksenopplæring, til psykisk helsevern, psykologistudenter og andre som har arbeidet som frivillige i forhold til oppfølging av flyktinger/asylsøkere.

Undervisning om kulturforståelse og kulturforskjeller er en del av undervisningen.

Undervisning om migrasjonshelse og arbeid er gitt til NAV.

2 dagers workshop i narrativ eksponeringsterapi er avholdt.

Da landet ble nedstengt på grunn av pandemi i mars 2020 tok vi kontakt med asylmottak og moske for å høre hva de trengte bistand til.

6.1 Overgrep og tortur

Forelesninger og undervisninger til kliniske miljø og til universitet. Veiledning gis til kliniske miljøer. Et prosjekt for kartlegging av torturerfaringer pågår i samarbeid med Flyktningehelseteamet i Trondheim kommune.

Undervisning til ansatte ved Dignity, Dansk Institut mod Tortur. Samarbeidsmøter om behandling og om mulig nordisk konferanse i 2021.

Et samarbeid mellom alle RVTS for å løfte fram temaet ble påbegynt.

6.2 Handlingsplan mot negativ sosial kontroll, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse

Retten til å bestemme over eget liv (2017-2020) Koordineringsansvaret for Regionalt fagnettverk ble fra 2017 overført til RVTS. Nettverket hadde tre møter i 2020. Nettverket arrangerte en to dagers digital konferanse med 650 deltakere i november 2020.

Kompetanseheving

RVTS har hatt undervisning på feltene kjønnslemlestelse, tvangsekteskap, negativ sosial kontroll og æresrelatert vold i begge fylker til høyskoler, universitet og tjenesteapparatet i kommuner og til frivillige organisasjoner. En del av undervisningen foregår som ledd i større kompetansehevingsprogram om vold og overgrep.

Rådgiving og veiledning til tjenesteapparatet

RVTS Midt gir regelmessig veiledning i Trondheim kommune. I tillegg konsultasjon på flere enkeltsaker i hele regionen.

Tiltak 11 Handlingsplanarbeid

Bidrar til kommunale handlingsplaner om vold i nære relasjoner ifht KLL, negativ sosial kontroll og æresrelatert vold.

Holdt foredrag til kommuneansatte om utarbeidelse av interkommunale og/eller lokale planer.

6.4 Arbeid med Regjeringens handlingsplan mot menneskehandel

Tiltak 17

Kunnskap om identifisering og oppfølging av ofre for menneskehandel er inkludert i våre kurs og undervisningstilbud. Problemstillinger rundt menneskehandel er også inkludert i det regionale fagnettverket for Handlingsplan mot negativ sosial kontroll, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse, som sees i sammenheng med opptrappingsplanen mot vold. Det nasjonale nettverket av landets RVTS er etablert og har regelmessige møter. RVTS Midt har juridisk kompetanse og har en spesifikk oppmerksomhet rettet mot lovverk og forslag til endringer av forskrifter knyttet til menneskehandel og negativ sosial kontroll.

6.5 Traumebevisst omsorg

Programmet gir en innføring i kunnskap om nyere traumepsykologi, og forankrer denne gjennom refleksjon, øvelser og kunnskap om beslektede tema. I tillegg legges det stor vekt på bevisstgjøring av seg selv som det viktigste «verktøyet» man har i møte med ungdommene. Det er økende etterspørsel etter undervisning og veiledning fra kommuner som bosetter enslige mindreårige asylsøkere, fra barneverntjenester og skoler i regionen.

6.6 Kommunikasjon med barn via tolk

<https://www.ntnu.no/trykk/publikasjoner/RVTS/>

Undervisning blir gitt som del av annen undervisning.

6.7 Familiegjenforening i eksil

Krig, forfølgelse og flukt innebærer ofte at familier splittes eller blir borte fra hverandre, og det kan ta mange år før de gjenforenes. Forventingene til endelig å få leve sammen igjen er ofte store, men å bli gjenforent etter mange års atskillelse kan vise seg å være utfordrende for mange. Familiene er ofte lite forberedt på slike utfordringer. For å møte noen av disse utfordringene er det utviklet et samtaleopplegg for flyktningfamilier som nylig har vært gjennom en gjenforeningsprosess. Formålet har vært å utvikle en metode som kan tas i bruk av ansatte i helse- og sosialtjenesten som møter familiene og som ønsker å støtte dem i en spesiell livssituasjon. Prosjektet har vært et samarbeid mellom Flyktningehelseteamet i Trondheim kommune, Psykologisk institutt ved Universitetet i Oslo, Institutt for sosialt arbeid og helsevitenskap ved NTNU og RVTS Midt, med støtte fra IMDI.



<http://rvtsmidt.no/wp-content/uploads/2014/03/Familiegjenforening.pdf>

I 2020 har vi planlagt flere workshops om forebyggende familiesamtaler, men på grunn av pandemi er de blitt utsatt. Konsultasjoner og veiledning er gitt.

7. Handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme

Opprettet fagnettverk forankret i Nasjonal Handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme. RVTS gitt en nasjonal veilednings- og ressursfunksjon, hvor de bl.a. skal bidra til samordning og sektorovergripende samarbeid

RVTS Midt har sammen med radikaliseringskontakt i politiet initiert og iverksatt dette fagnettverket, hvor det også har vært bistand fra Trondheim kommune bl.a. ved søknad om

midler. Erfaringer hentet fra andre regioner har vært til hjelp når vi har gjort vurderinger på deltakelse/representasjon.

Følgende aktører er invitert inn: NAV, FM/KS, Fylkeskommunen, Kriminalomsorgen og Falstadsenteret. For øvrig fremgår det i samme dokument at vi besluttet å invitere med 3 repr. for SLT-koordinatorene og 3 repr. for politikontaktene. Disse skal favne hele distriktet fra nord til sør i Trøndelag.

Et tilsvarende nettverk er etablert i Møre og Romsdal. Flere webinarer er holdt for nettverkene.

Samarbeid med Melhus kommune, SLT koordinator og kulturenheten. Konferanse med visning av film og arbeid i skolen før og etter filmvisning. 400 deltakere.

Samarbeid med filmfestivalen Kosmorama og Trondheim kommune, den kulturelle skolesekken. Visning av film for 700 elever, samt for og etterarbeid i skolen.

Dette med bakgrunn i at nettopp ensomhet og kulturelt utenforskap, både er en trussel mot samfunnsbyggingen og en personlig belastning for den enkelte. Samarbeid mellom ulike etater og ungdommer er viktig i arbeidet med å forebygge HE og radikaliserings, og et viktig bidrag i arbeid for et demokratisk, varmt og trygt samfunn.

Mentorordningen:

Oppfølging og veiledning av mentorer har gått gjennom hele året. Mentorene er involvert i flere oppfølgingssaker.

Det har i 2020 vært en økning i antall henvendelser med bekymring for radikaliserings. Vi har hatt oppfølging med undervisning og veiledning til flere skoler etter bekymringsmeldinger.

8. FN/Nato-veteraner, herunder i tjeneste for Norge;

Regjeringens oppfølgingsplan for ivaretagelse av personell før, under og etter internasjonal tjeneste. Organisering og ledelse av regional faggruppe, koordinering av arbeid for veteraner i regionen. Regelmessige møter i nettverket. Deltakelse i samarbeidsforum for veteranarbeid i Trondheim kommune. Deltakelse i nasjonalt nettverk.

Undervisning til ansatte ved DPSer i Trøndelag og Møre og Romsdal om hvordan hjelpeapparatet kan bistå denne gruppen. Samarbeid med NVIO hvor også veteran var med på undervisningen.

Til dette oppdraget leier vi også inn en pensjonert offiser fra forsvaret for å bistå oss i arbeidet.

9. Traumebehandling

9.1 Traumekompetanse

Kompetansehevingsprogram om forståelse og behandling av PTSD og komplekse traumer, komprimert program 2 dager til kommuner og spesialisthelsetjeneste. Programmet er gitt en rekke ganger i 2020.

9.2 Traumebasert omsorg

Det er stor etterspørsel etter kompetanseheving innen traumebasert omsorg. Etterspørselen kommer fra barneverninstitusjoner, boliger for bosatte flyktninger/asylsøkere og en rekke skoler. Undervisning og veiledning er gitt gjennom hele året.

10. Psykososial beredskap

Som følge av pandemien har det vært et stort fokus på psykososial beredskap i 2020. Ved RVTS Midt har vi en gruppe på tre personer som har jobbet med dette fagfeltet i mange år. I 2020 har vi i tillegg koblet på personale med flyktningefaglig og beredskapskompetanse. Nettverkene for psykososiale kriseteam er blitt videreført i begge fylkene i 2020. Alle kriseteam ble kontaktet i mars 2020, og en spørreundersøkelse om problemstillinger og behov ble sendt ut. Det er avholdt webinarer for alle kriseteamene i regionen samlet i sine kommuneregioner.

RVTS'ene i Norge har et felles ansvar for fagutviklingen innenfor feltet psykososial beredskap; det er fra Helsedirektoratets side et ønske at de psykososiale krisetjenestene i kommunene i størst mulig grad har lik tilgang på både på fagstoff, veiledning og faglig oppfølging. Ved starten av pandemien ble det tatt initiativ til å etablere nettportalen "Psykososialberedskap.no", dette er en felles portal for RVTS i Norge. Målsettingen her er å samle og presentere fagstoff som er tilpasset behovene i de lokale kriseteamene. Etter planen skal portalen etter hvert også tilby interaktiv kommunikasjon, dvs. at kriseteamene skal kunne kommunisere direkte med RVTS i sin region, samt også kommunisere med andre kriseteam i landet.

Det er blitt arbeidet med økonomi, rollefordeling, planer for produksjon og presentasjon av fagstoff, tilgjengelighet og vurdering av brukergruppenes behov. Både kriseteam, kommunal kriseledelse, nødetater og andre kan ha nytte av en slik portal. Gjennom året er det blitt holdt 9 nettverksmøter.

Portalen var operativ fra mai. Det er brukt mye tid gjennom hele året på å få plass alle elementene i samarbeidet, det gjelder både økonomi, praktiske forhold og faglige spørsmål.

Møte med bystyret, Trondheim kommune: Info om RVTS sitt tilbud innenfor feltet psykososial beredskap, drøfting av samarbeid og fremtidig engasjement. Møte med Trondheim kommune: representanter fra sykehjem og hjemmetjenester. Planlegging av fagdag for ansatte i sykehjem og hjemmetjenester.

11. LOS funksjonen, oppfølging av berørte etter 22 juli.

RVTS Midt har i alle år hatt oppfølging med støttegruppa for berørte etter 22 juli. 2 av våre rådgivere arbeider med LOS funksjonen. I 2020 har vi hatt regelmessig kontakt med støttegruppa, og de andre RVTS. Vi har individuell oppfølging av flere berørte i regionen som trenger bistand for å få den hjelp de trenger. I 2020 har det vært flere berørte i regionen som har tatt kontakt for oppfølging. Flere har rapportert at deres situasjon ble vanskeligere under pandemien. En rådgiver har siden 2011 brukt omtrent 20 % av sin stilling til dette arbeidet. I 2020 brukte vi også 30 % stilling fra vår jurist til denne bistanden.

12. Løpende arbeid i 2019

Ressursgruppe juss og helse

RVTS- Midt tok i 2010 initiativ til å opprette et forum hvor en kunne drøfte dilemmaer som oppstår i skjæringspunktet mellom juss og helse i vold og overgrepssaker, spesielt i familiesaker. Navnet på forumet er «Ressursgruppen juss og helse». Deltakere i gruppen er lokalt forankret og består av dommere, advokater, sakkyndige, psykiatere, konfliktråd og representanter fra RVTS-Midt. Gruppen møtes to ganger i året hvor aktuelle problemstillinger både fra et juridisk og helse/psykologisk perspektiv drøftes. Hensikten med gruppen er å få økt kunnskap om skader barn som lever med vold i familien påføres og øke muligheten for å bedre praksis i familievoldssaker både i behandlings- og i domstolsapparatet. I 2020 ble representanter fra gruppen invitert til Barne- og familiedepartementet for å gi innspill til sakkyndigarbeid ved familietvistsaker.